

Багаті українці купують автомобілі в Польщі, ховаючись від податківців

«Хоча продавці нових автомобілів класу люкс не хочуть про це говорити, але, за нашими даними, польські салони ексклюзивних марок, такі як Bentley або Porsche, особливо полюбили українці», — зазначає польський портал Dziennik.pl. За словами глави Польської асоціації оренди та лізингу автомобілів Лешека Поморського, українці купують автомобілі в Польщі не тому, що це дешевше, а для того, щоб зробити купівлю більш непомітною і уникнути складних питань податкових органів.

У Любомлі встановили пам'ятний знак воїнам-афганцям

Ті, хто пережив страшну війну, їхні рідні, влада та духовенство відкрили в Любомлі пам'ятний знак і поклали до нього квіти. На гранітній стелі викарбувано вісім юних облич. Вони не повернулися додому. Всього виконувати національний обов'язок до Афгану вирушило 120 любомлян. Восьмеро з них загинуло під час війни, дев'ятьнадцятеро — після. Це вже третій пам'ятник воїнам-інтернаціоналістам, який відкрито в області з початку року. Його виготовлено та встановлено за кошти меценатів.

стільки народних депутатів Верховної Ради з 450 відмовилися від матеріальної допомоги. Про це повідомила прес-служба апарату ВР.

Чи вдасться теперішній урядовій команді деолігархізувати економіку?

Жодна з країн, які більш ніж 20 років тому позбулися тоталітаризму, не змогла уникнути двох явищ, характерних для посткомунізму: корупції разом із деморалізацією і втрати почуття етики. У державах, які в минулому стикалися з тягарем комунізму, населення загрузло в розчаруванні й апатії. У свій час Вацлав Гавел назвав це явище «посткомуністичною депресією» чи «мафіянським капіталізмом». Колишній в'язень Гавел порівнює цю ситуацію з конкретним психічним неврівноваженням ув'язненим, випущеним на свободу після багатьох років «відсидки» у маленькій камері в'язниці з суворою дисципліною: він виходить із тюрми та гризе все, що трапляється на шляху. Ми дійсно вийшли «голодними» з СРСР — і кинулися «жертви» залежно від своїх апетитів і можливостей. Врешті-решт — сформували квазідержаву і квазіекономіку, яку реально жоден із підручників охарактеризувати не може.

Аналогічні приклади ми можемо привести і на теренах України. Що ми сформували за ці роки? Олігархократію, яка зросла з усіма сферами державного управління та фактично паралізувала країну? Помаранчеву революцію, яка стала боротьбою мільйонерів із мільярдами, але яка була останньою надією для виходу з посткомуністичної депресії? Сформували олігархократію і люмпен, який тільки і прагне видовищ, які йому час від часу демонструють усі уряди у вигляді різних шоу.

Чи розуміють зараз люди, які є в керівництві країни, що вони — просто гвинтики, механізми в руках олігархократії, яка може розпорядитися ними на свій розсуд: ми вас породили — ми вас і в'ємо, як говорив один відомий літературний персонаж?

Доки ми не поборемо олігархократію, «мафіянський капіталізм», не сформуємо середній клас, доти ми просто будемо «доганяючою» економікою, що рухається у фарватері олігархічних потреб.

За прикладами далеко ходити не треба. Я почну з двох невеликих епізодів. Перед канікулами Верховна Рада України ухвалила цілу низку законів, що можуть суттєво змінити тактику економічної політики України. Як відомо, будь-які реформи у жодній країні не йдуть гладко і легко, особливо в Україні, де вплив різного роду олігархічних груп є надзвичайно великим, а рівень олігархізації економіки вже давно перевищує 80%. Як колишній міністр економіки, відклавши убик власні політичні переконання, хочу відмітити, що без економічних реформ подальший поступ для України є патовим. Тому навіть на рівні декларацій, повилно, з помилками, але вони мають декларуватися і втілюватися у життя. Навіть якщо вони не дають

моментальних відчутних результатів — для формування майбутніх структурних форм це буде мати велике значення.

Зазначу, що після оновлення складу Кабінету Міністрів країна намітила відповідні плани, у здійсненні яких вірилося насилу. Останні рішення Верховної Ради України говорять самі за себе: у країні ухвалені важливі для розвитку економіки закони, які можуть суттєво декриміналізувати окремі сфери економіки країни і зменшити вплив олігархічних груп. І це також свідчить про те, що керівнику економічного блоку уряду Сергію Арбузову вдалося сконцентрувати думаючих людей у парламенті на конструктивній роботі з побудови прозорого економічного середовища. Однак виникає логічне запитання: чи вдасться йому, як і нам усім, хто народився з вродженими вадами «посткомуністичного синдрому», побороти опір олігархократії і втілити хоча б дещо з задуманого?

ВКСЕЛЬНА ЕПОПЕЯ

Дуже багато дискусій сьогодні точиться навколо закону України про фінансові векселі. Чим може допомогти чи зашкодити економіці держави його реалізація? Я уважно стежив за тим, які перепони ухваленню закону про фінансові векселі створювали певні народні депутати. Причому як опозиційні, так і представники провідної більшості, що свідчило про незаангажовану позицію розробників законопроекту, як би їх не намагалися звинуватити у створенні нових корупційних схем, спробах розграбувати бюджет й інших необґрунтованих речах.

Насправді скринька відкривається просто: поглянь на фінансовому ринку такого інструмента, як вексель,

позбавляє власників фінансово-промислових груп, що мають потужне лобі в парламенті, штучно створених економічних переваг над конкурентами. Відтепер закон обмежить практику формування фіктивного податкового кредиту для відшкодування ПДВ. Крім того, Міністерство доходів і зборів отримало дієві законодавчі важелі щодо суворості боротьби зі схемами податкового шахрайства: мінімізації податкових зобов'язань, ухилення від оподаткування, спроб незаконного відшкодування ПДВ із держбюджету.

Вексельний інструмент давно та широко використовується у більшості цивілізованих країн Європи і світу. З узаконенням такого інструмента перед економікою України відкриваються нові можливості. Й це дуже доречно на тлі величезного зовнішнього боргу та суттєвих сум виплат за кредитними зобов'язаннями, які припадають на поточний рік.

По-перше, фінансовий казначейський вексель, як я вже сказав, поставити у рівні умови всіх суб'єктів підприємницької діяльності. Але найголовніше — цей інструмент спростить і прискорить процедуру відшкодування ПДВ платником податків, зробить її максимально прозорою. І ця практика, поза всякими сумнівами, створить передумови для активізації інвестиційного інтересу до реальних секторів економіки України.

По-друге, вексельний інструмент дозволить зняти істотне навантаження з державного бюджету, який, повторюся, поточного року відчуває величезні труднощі у світлі гарантованих виплат за зовнішніми боргами. Простіше кажучи, вексельний інструмент дозволить збалансувати платіжний баланс фінансового кошторису без проведення емісії на-

ціональної валюти. А це, у свою чергу, не допустить розкрутки маховика інфляції, зростання цін на товари та послуги.

Зараз багато говорять про те, що «зверху» будуть змушувати підприємців переходити на вексельну систему. Але є деякі особливості.

Ще два принципово важливі моменти полягає у виключній добровільності участі у вексельній програмі та її тимчасовості. Як показує зміст закону, скористатися правом вексельних взаємозаліків із ПДВ суб'єкти підприємництва можуть до 1 січня 2014 року. Це дуже показовий момент. Тобто загальний номінал випущених векселів і передбачена процентна ставка в розмірі 5% будуть підкріплені чіткими, захищеними статтями витраток у державних бюджетах найближчих п'ять років, протягом яких перебуватимуть в обороті фінансові казначейські векселі.

Принципи добровільності участі в програмі також дуже показовий.

Керівнику економічного блоку уряду Сергію Арбузову вдалося сконцентрувати думаючих людей у парламенті на конструктивній роботі з побудови прозорого економічного середовища

Як мені відомо, законопроект був розроблений із ініціативи суб'єктів підприємницької діяльності. Для бізнесу вексель вигідний у всіх аспектах. Цінні папери також знижують фінансове навантаження на бізнес при відрахуваннях ПДВ. Крім того, підприємці отримують можливість перевести вексель у готівку в чітко позначені терміни відшкодування ПДВ. Простіше кажучи, з'являється реальна можливість отримати компенсацію ПДВ живими грошима без затримок і до того ж заробити відсотки.

Останній принциповий момент у тому, що закон не змінює схему автоматичного повернення ПДВ живими грошима. Вексельні розрахунки будуть запропоновані виключно тим категоріям платників податків, які не отримали права на автоматичне бюджетне відшкодування з причин невідповідності критеріям Податкового кодексу України.

ЩО РОБИТИ З ОФШОРАМИ?

Не менш дискусійним і антиолі-

гархічним є закон про трансфертне ціноутворення. Що він реально принесе для економічного розвитку? Позитивним моментом у побудові прозорої моделі економіки України цей закон може стати, крім того, він підкріплений досягнутими та ратифікованими Верховною Радою міжурядовими домовленостями з Кіпром про уникнення подвійного оподаткування. Як мені відомо, проти ухвалення цього закону, що дозволяє детінізувати економіку, українські олігархи та їхні парламентські лобісти стояли «не на життя, а на смерть».

Щороку, користуючись офшорними схемами, з фінансового обороту України за кордон виводили сотні мільйонів доларів. Ця практика з кожним роком усе більше знекровлювала фінансовий ринок України. А вже виведені в обхід оподаткування кошти потім ввезли назад у країну, але вже під виглядом пакетних інвестицій або кредитів. При цьому держава була змушена платити відсотки. Таким чином, сніжна грудка виведення валюти з території України наростала.

На фінансовому ринку утворювався дефіцит готівки. Нацбанк був змушений витратити золотовалютні резерви на підтримку стабільного курсу національної валюти.

Відтепер цій порочній практиці покладено край. Відтік грошей із України якщо не припиниться, то істотно знизиться. Надіюсь, що процес знайде прозорі цивілізовані форми, які дозволять державі отримувати податки від трансфертних операцій, більш ефективно контролювати і регулювати платіжний баланс, нарощувати золотовалютні резерви.

Крім того, введення законодавчих принципів трансфертного ціноутворення та ратифікована конвенція з Кіпром створять потужні стимули для притоку в Україну реальних, а не бутафорських інвестицій із метою модернізації виробничо-технологічних потужностей, а не збагачення певних фінансово-промислових груп на так званому «кредитуванні» української економіки вкраденими у цій же економіці грошима. Тобто можна говорити про те, що вже зараз в Україні йде запекла боротьба за деолігархізацію економіки та міжолігархічна — за сфери впливу.

Думаю, що навіть у теперішній владі є люди, які тверезо розуміють, що вони — міністри, депутати, віцепрем'єри і т. д. — є тільки гвинтиками системи, яких відкрутити і викинути нічого не варто. Чи здатні вони самі стати вірусом для системи і замусити її працювати на країну — це питання, над яким варто задуматися і тим, хто при владі, і тим, хто її хоче отримати.

Богдан ДАНИЛИШИН,
академік НАН України

Видачу закордонних паспортів відновлять у серпні

Проблему з забезпеченням громадян України закордонними паспортами буде повністю вирішено до 2 серпня. Про це заявив віцепрем'єр України Сергій Арбузов. За його словами, буде створений спеціальний 20-денний резервний запас документів у кількості 50 тис. одиниць. «Сьогодні ми взяли на контроль це питання. Необхідно працювати над здешевленням паспортів, а також створити резервний запас, щоб не виникло таких проблем», — сказав урядовець.

Тим часом директор поліграфкомбінату «Україна» Максим Степанов повідомив, що наразі підприємство вже відвантажило 36 тис. бланків паспортів. «Ми збільшуємо обсяги й до кінця тижня вже вийдемо на цифру в 10 тисяч. Упевнений, що до 2 серпня проблему отримання закордонного паспорта повністю буде вирішено», — запевнив Степанов.

Нагадаємо, проблеми з видачею закордонних паспортів і багатогодинні черги за ними почалися наприкінці червня 2013 року.

Чоловік замість дичини застрелив людину

Інцидент стався у лісовому масиві поблизу села Болотківці Острозького району, що на Рівненщині.

Як повідомив перший заступник начальника Острозького МВ УМВС України в Рівненській області Микола Ковальчук, 53-річний Віктор, житель Острога, приїхав у гості до свого свата. Однак хазяїна не виявилось вдома, адже він якраз припинав худобу в лісі. Саме туди й попрямував Віктор. Телефоном сват розповів гостю про дичину, яка водиться у місцевих лісах. Крім того, чоловік попросив родича прихопити з дому його рушницю.

Однак, не доїхавши до місця призначення, Віктор побачив у чагарнику силует, який сприйняв за тварину. Сподіваючись вполюва-

ти дикою звіра, чоловік вистрелив прямо у куці. Проте замість кабана жертвою горе-мисливця став 26-річний місцевий житель Андрій. Від отриманої травми він помер. Що саме хлопець робив у чагарнику, наразі з'ясовують слідчі.

— Щодо Віктора слідчим Острозького МВ УМВС розпочате кримінальне провадження, передбачене частиною 1 статті 119 (вбивство через неосторожність) Кримінального кодексу України, — зазначив Микола Ковальчук. — Санкція цієї статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі до п'яти років.

Вікторія АНТОНОВА